

Γενική Παιδαγωγική

Γ. Σίσκου, ΕΔΙΠ

Εργαστήριο Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής, Τμ.
Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, ΑΠΘ

**ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ- ΜΕΘΟΔΟΙ, ΜΕΣΑ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**

**ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ
ΠΡΑΞΗ (ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ –ΣΗΜΕΡΑ) ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ**

-ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
(ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)

-ΠΑΡΑΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

(καλύπτουν ανάγκες- διεγείρουν την επιθυμία- προκαλούν ικανοποίηση)

- **«Διδακτικός υλισμός»**
=παροχή γνώσεων

Εμπειρισμός:
Hobbes, Locke (tabula rasa)

Προσφορά γνώσεων χρήσιμων στη ζωή

Έρβατος :
αλληλεπίδραση παλαιών και νέων
στοιχείων

- **«Διδακτικός ειδολογισμός»**
= ανάπτυξη ικανοτήτων (πνευματικών-
ηθικών-σωματικών)

Πλάτων, Αριστοτέλης, Kant, Κομένιος,
Πεσταλότσι

.....

Σ'ΗΜΕΡΑ-αντισταθμιστικός ρόλος της
εκπαίδευσης

περιλαμβάνει τις έννοιες των «ίσων ευκαιριών» και
«άνισων ευκαιριών» στην **εκπαίδευση**

Προσεγγίσεις για ισότητα των ευκαιριών στην εκπαίδευση

- 1. Ενδιαφέρον για κατάργηση όλων των τυπικών εμποδίων σε σχέση με την πρόσβαση στις παρεχόμενες ευκαιρίες ώστε (οι μετανάστες) να συμμετέχουν απρόσκοπτα.
- 2. Τονίζεται η ανισότητα των περιστάσεων (π.χ. φτώχεια) που θέτουν φραγμούς παρά την κατάργηση των τυπικών εμποδίων
- 3. Ισότητα στην μεταχείριση. Παράγοντες (κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα) που δημιουργούν ανισότητες σε μαθητές άλλης φυλής.
- 4. Τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών διαδικασιών πρέπει να είναι δίκαια κατανεμημένα για να μειωθούν (ελαχιστοποιηθούν) οι ανισότητες σε σχολική επιτυχία, τις συμπεριφορές, τα ποσοστά παρακολούθησης/σχολικών αποβολών και την απασχόληση

Ισότητα των ευκαιριών στην εκπαίδευση (Rex 1987)

Διδασκαλία στη
μητρική γλώσσα τα
πρώτα χρόνια

Η επικρατούσα
γλώσσα διδάσκεται
ως δεύτερη γλώσσα

Το Α.Π. περιλαμβάνει
μαθήματα σχετικά με
τον πολιτισμό των
μεταναστών

Γλώσσα , ιστορία,
πολιτισμός χωρών
προέλευσης ισότιμα
μαθήματα με τα άλλα

Εξάλειψη από τα Α.Π.
όλων των στοιχείων
που υποβιβάζουν τις
μειονότητες.

Μοντέλα Εκπαίδευσης Μεταναστών

μέχρι το 1960.

Μονογλωσσικό-
μονοπολιτισμικό

2. Ενσωμάτωσης

= Πολιτισμική ετερότητα αποδεκτή όταν δεν θέτει σε κίνδυνο τις πολιτισμικές αρχές της κυρίαρχης κοινωνίας

Πιο «ανοιχτή»
στις
επιδράσεις
του νέου
πολιτισμού

3. Πολυπολιτισμικό=«πολιτισμικό καβούκι» χωρίς αλληλεπίδραση

1970 ΗΠΑ-
Αυστραλία

Ανοχή-
σεβασμός

1980- Αγγλία
Ο μαθητής
αναπτύσσεται
ισόρροπα
πνευματικά και
κοινωνικά

5. Διαπολιτισμικό

= διαδικασία αλληλεπίδρασης και συνεργασίας

1980 Ευρώπη-
ουσιαστικές
αναθεωρήσεις των Α.Π.-
μετασχηματισμός των
εκπαιδευτικών και
κοινωνικών
θεσμών/συνεχείς
μεταρρυθμιστικές
παρεμβάσεις

Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στην Ελλάδα 1

Νόμος 2413, ΦΕΚ 124 τ.1, 17-6-1996

- Η Ελληνική παιδεία στο εξωτερικό, η διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις (αρ.34-37)

Υ.Α. Φ/10/20/Γ1/708/7-9-1999

- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση. Ίδρυση και λειτουργία Τάξεων Υποδοχής (Τ.Υ) και Φροντιστηριακών Τμημάτων (Φ.Τ.)

Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στην Ελλάδα 2

Νόμος 3879/2010, (ΦΕΚ 163Α), άρθ.26, παρ.1α και 1β

- εισάγει το θεσμό των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας. «...Στόχος των Ζ.Ε.Π. είναι η ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα μέσω της λειτουργίας υποστηρικτικών δράσεων για τη βελτίωση της μαθησιακής επίδοσης, όπως ιδίως η λειτουργία τάξεων υποδοχής,[...] Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία των Ζ.Ε.Π., τη στελέχωσή τους με προσωπικό, την απασχόληση εκπαιδευτικών κατ' αναλογία του αριθμού των μαθητών που χρήζουν διαφοροποιημένης διδακτικής παρέμβασης και κάθε σχετικό θέμα»

Υ.Α. αρ. 180647/ΓΔ4/27-102016 (ΦΕΚ3502/2016, τ. Β')

- «Ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία, συντονισμός και πρόγραμμα εκπαίδευσης των Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.), κριτήρια και διαδικασία στελέχωσης των εν λόγω δομών»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ 1

ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ

- Ρωμαιοκαθολική εκκλησία
(*septem artes liberales*) = 7

Γραμματική+ Ρητορική+ Λογική ή
Διαλεκτική+ Αριθμητική + Μουσική +
Γεωμετρία + Αστρονομία

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ 2

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

- **Φ. Μελάχθων:**
 - Προτεραιότητα της διδασκαλίας των λατινικών
 - Σχολικά εγχειρίδια
 - Κατάταξη μαθητών σε επίπεδα

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ 3

16^{ος} αιώνας

- 7 + θρησκευτικά, ανάγνωση, λατινικά, αρχαία ελληνικά, ιστορία, φυσικές επιστήμες, γυμναστική

17^{ος} – 18^{ος} αιώνας

- + βοτανική

Λαϊκά σχολεία – Λατινικά σχολεία

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ 4

19^{ος} αιώνας

20^{ος} αιώνας

- Εμφάνιση του όρου
Α.Π.=κωδικοποίηση/πλαίσιο/στο-
χοι/ταξινόμηση περιεχομένων
- «κατευθυντήριες γραμμές-
εκπαιδευτικά πλάνα – πλαίσια
μάθησης»
- «**curriculum**»
(αγγλοσάξωνες)= αποτελέσματα
- κλειστά ≠ ανοιχτά Α.Π.
- B. Bloom= ταξινομία στόχων

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΠΟΥΔΩΝ 5

**ΘΕΩΡΙΕΣ
ΑΝ.
ΠΡΟΓΡΑΜ
ΜΑΤΩΝ**

- **Ακαδημαϊκή θεωρία**
- **Θεωρία της γνώσης του παιδιού**
- **Θεωρία της κοινωνικής αποτελεσματικότητας**
- **Θεωρία της κοινωνικής αναδόμησης**

2021

Προγράμματα Σπουδών

Βασικοί προσανατολισμοί των νέων ΠΣ

Με την ανάπτυξη των νέων ΠΣ τίθενται οι βάσεις για ποιοτική εκπαίδευση, η οποία ενεργοποιεί τους/τις μαθητές/τριες χωρίς διακρίσεις.

Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- Θεματική Ενότητα - Φροντίζω το Περιβάλλον
- Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συνείσθηση & Ευθύνη
- Ζω καλύτερα – Ευ Ζην
- Δημιουργώ & Καινοτομώ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία

ΣΗΜΕΡΑ

•ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Α ΤΑΞΗ

•(Σ. Καρύπη, Μ. Χατζοπούλου) Ι.Ε.Π. 2018

•ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Β ΤΑΞΗ

•(Σ. Καρύπη, Μ. Χατζοπούλου) Ι.Ε.Π. 2018

•Α.Π.Σ. για μαθητές με Προβλήματα Ακοής για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση ([pdf](#) [εικονικό βιβλίο](#))

•[Α.Π.Σ. για μαθητές με Προβλήματα Ακοής για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση](#) ([pdf](#) [εικονικό βιβλίο](#))

•Α.Π.Σ. Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας ([pdf](#) [εικονικό βιβλίο](#))

•[Α.Π.Σ. για μαθητές με Κινητικές Αναπηρίες](#)

•[Α.Π.Σ. Τυφλοκώφωσης](#)

•[Α.Π.Σ. Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης](#)

•[Α.Π.Σ. για μαθητές με Αυτισμό](#)

•

•[Α.Π.Σ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ για μαθητές με Μέτρια και Ελαφριά Νοητική Καθυστέρηση](#)

•[Α.Π.Σ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ για την εκπαίδευση Παιδιών με Βαριά Νοητική Καθυστέρηση](#)

•[Α.Π.Σ. Τ.Ε.Ε. Ειδικής Αγωγής Α' και Β' Βαθμίδας](#)

•[Οδηγός για μαθητές με Ιδιαίτερες Νοητικές Ικανότητες και Ταλέντα](#) ([pdf](#) [εικονικό βιβλίο](#))

•[Διαφοροποιημένο Δ.Ε.Π.Π.Σ. & Α.Π.Σ. για Τυφλούς Μαθητές](#)

•[Διαφοροποιημένα Α.Π.Σ. για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες](#)

● ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΡΑΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ή

ΚΡΥΦΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

PHILIP W. JACKSON

1965

1968

**1^ο ΚΕΦ. THE DAILY GRIND
(Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΡΙΒΗ)**

«.....ακόμη και ο μικρότερος μαθητής εξοικειώνεται με τις λέξεις-κλειδιά: πλήθος, έπαινος και δύναμη»

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ

ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Μεθοδολογία

- **Ρατίχιος 17^{ος} -18^{ος}**
- **Κομένιος** (μνήμη-κατανόηση- χρήση)
- **Πεσταλότσι** (εποπτεία-ονομασία-περιγραφή-διευκρίνιση)

Έρβαρτος 19^{ος}

(προπαρασκευαστική-προσφορά του νέου-σύγκριση- σύλληψη- άσκηση)

- **Dewey 20^{ος} -Νέο σχολείο**
(αυτενέργεια-εποπτικότητα-παιδοκεντρικότητα)
- **Kilpatrick**
(μέθοδος project)
- **Kerschensteiner**
(βιώματα- ενδιαφέρον)
- **Otto**
(αυτοκυβερνώμενο σχολείο-Αμβούργο)

ΜΕΣΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Έπαινος

- Δημιουργεί εξάρτηση
- Εμποδίζει την αυτοτέλεια

Ελευθερία και πειθαρχία

Σχολική πράξη και
πειθαρχία

Οριοθέτηση κανόνων

- Ομαλή διεξαγωγή της διδασκαλίας
- Κοινωνικοποίηση των μαθητών
- Αμοιβαία συνεννόηση

Πειθαρχία και αυτοπειθαρχία

Κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα

εκούσια πειθαρχία

αυτοσεβασμός
υπευθυνότητα

Κίνητρα

Εξωτερικά ≠ Εσωτερικά

Ανάπτυξη κινήτρων:

- A) ωρίμανση αισθησιοκινητικών και γνωστικών λειτουργιών
- B) ανάπτυξη προδιαθέσεων
- Γ) βίωση επιτυχίας
- Δ) ενισχύσεις
- E) πρότυπα συμπεριφοράς

Τεχνολογία

Παλαιότερα εποπτικά μέσα

- Πίνακας
- Αντικείμενα που σχετίζονται με το μάθημα
- Εικόνες
- Χάρτες
- Διαφανοσκόπιο
- Φωτοτυπίες
- Κασέτες ήχου

- Μελλ: ορώ= **όψομαι**

Σύγχρονα εποπτικά μέσα

- **OAM** = οπτικοακουστικά μέσα

Γενική Παιδαγωγική

ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Η αγωγή στους πρωτόγονους και σε αρχαίους ανατολικούς λαούς

- μίμηση
- μύηση
- προσαρμογή
- αφομοίωση του ατόμου

Πέρσες

Ινδοί

- αριστοκρατική-στρατιωτική
- κάστες/Βραχμάνοι

Ιουδαίοι

- θρησκευτική
- ηθική - πατριαρχική

Αιγύπτιοι

- γραφείς- μνημονική μάθηση

Η αγωγή στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη

Όμηρος

- πρότυπα
- μορφωτικά αγαθά

Αίσωπος

- αλληγορία
- ορθός τρόπος συμπεριφοράς

Η αγωγή στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη

Σπάρτη

- παιδονόμος –μαστιγοφόροι
- λακωνισμός

Αθήνα

- Πυθαγόρειοι (προσωπική προσπάθεια με επιμονή)
- Σοφιστές (ρητορική)
- Σωκράτης (μαιευτική μέθοδος)
- Πλάτωνας (ανάκληση ιδεών/φιλοσοφία)
- Αριστοτέλης (ευ ζήν)

Η αγωγή στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη

Ελληνιστική εποχή

- δημόσια παιδεία
- 'κοινή' ελληνική γλώσσα

Ρωμαϊκή αγωγή

- Κικέρωνας (με την παιδεία εκριζώνονται οι κακές καταβολές)
- Κοϊντιλιανός (αντιτίθεται στις σωματικές ποινές)
- Πλούταρχος (φύσις-λόγος-έξις/ αγωγή σε αγόρια και κορίτσια)

Η αγωγή στην εποχή του Δυτικού Μεσαίωνα και την Αναγέννηση

- Σχολαστική Θεολογία/ εκκλησιαστικός και θρησκευτικός χαρακτήρας στην εκπαίδευση (λογική + πίστη)
- Μεταρρύθμιση (Λούθηρος) γλώσσα, : Ευαγγέλιο, μουσική, μαθηματικά, φυσικές επιστήμες)
- Ιησουΐτες (τυφλή υπακοή, απομνημόνευση)

- Έρασμος
- Ραμπελέ (όχι πίεση)
- Βίβες (επίδραση της οικογένειας)

Η αγωγή στην εποχή του Ρεαλισμού

- Μονταίν (σωματική αγωγή και υγεία)
- Βάκων (εμπειρική μέθοδος)
- Καρτέσιος (κανόνες μεθοδολογίας)
- Λοκ (tabula rasa)
- Ρατίχιος (διδασκαλία στη μητρική γλώσσα)
- Κομένιος (εικονογραφημένα διδακτικά βιβλία)

*Ioannes Amos
Comenius (1592 –
1670): Τσέχος
φιλόσοφος,
παιδαγωγός και
θεολόγος.
Θεωρείται
πατέρας της
σύγχρονης
εκπαίδευσης.*

Η αγωγή στον Ευσεβισμό

- **Ευσεβισμός ή Πιετισμός:** κίνημα μέσα στο Λουθηρανισμό, που δραστηριοποιήθηκε από τα τέλη του 17ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 18ου αιώνα
- Φράνκε
- Φενελόν (*Οι περιπέτειες του Τηλέμαχου*)

Η αγωγή στην εποχή του Διαφωτισμού

- Ζαν Ζακ Ρουσσώ (*Αιμίλιος ή Περί Αγωγής*)
- Η εκπαίδευση πρέπει να βασίζεται στην προσωπική αναζήτηση του διδασκόμενου και μόνο.
- Ο δάσκαλος δεν πρέπει να λειτουργεί σαν αυθεντία, αλλά χρειάζεται μόνο να θέτει ερωτήματα και να οδηγεί τον μαθητή στην ανακάλυψη των απαντήσεων

Η αγωγή στην εποχή του Νεοανθρωπισμού

- **Νεοανθρωπισμός:** έθετε ως βάση του ανθρωπισμού όχι πλέον τη μίμηση των κλασικών προτύπων αλλά τη νέα δημιουργική εργασία η οποία διαπνέεται από το πνεύμα της κλασικής αρχαιότητας.

Χούμπολτ: εσωτερική μόρφωση και διάπλαση του ανθρώπου

Ο 19^{ος} αιώνας και η ανάπτυξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης

- Πεσταλότσι
- Σλαϊερμαχερ
- Έρβαρτος
- Σπένσερ
- Χωλ
- Θορνταϊκ
- Κίρκεγκαρντ
- Ντιούι

19^{ος} αιώνας Εκπαιδευτικά κινήματα

- «Προοδευτική Εκπαίδευση» (ΗΠΑ)
- «Νέα Αγωγή» (Ευρώπη)
- «Μεταρρυθμιστική Παιδαγωγική» (Γερμανία)

Το Αμβούργο υπήρξε πρότυπο, όσον αφορά στη μέριμνα των φτωχών παιδιών, καθώς ενέταξε τη γενική μέριμνα για τα παιδιά και τους νέους σε μια υπηρεσία

Η αγωγή στον Φιλανθρωπισμό

- Την εποχή της εκβιομηχάνισης (18ος -19ος αιώνας) ιδρύονται οι πρώτοι παιδικοί σταθμοί και νηπιαγωγεία, με το κίνημα των **Φιλανθρωπιστών** να ευαγγελίζεται μια αγωγή σύμφωνη με τις υπαγορεύσεις της λογικής και της φύσης.
- **«Οίκοι Σωτηρίας»** : φορείς του κινήματος, προστάτευαν την κοινωνία από παιδιά που είχαν εκδηλώσει παραβατική συμπεριφορά.
- Falk, Basedow, Oberlin, **Pestalozzi**

ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΗΠΑ

- **A. Cooper** (1801-1885) σχολεία των φτωχών (ragged schools), τα οποία δημιουργήθηκαν για να βελτιώσουν την εκπαίδευση των παιδιών της εργατικής τάξης στην Αγγλία
- ΗΠΑ η **J. Addams**, πρωτεργάτρια του κινήματος Social Settlement Movement (οικισμός Hull House/ Σικάγο στα τέλη του 19ου αιώνα)- **‘επισκέπτες’ δάσκαλοι**
- (1906) τα δημόσια σχολεία προσέλαβαν κοινωνικούς λειτουργούς

Η Παιδαγωγική τον 20^ο αιώνα

- Μοντεσσόρι
- Ντεκρολύ
- Πιαζέ- Βιγκότσκι
(κονστρουκτιβισμός)
- Κερσενστάινερ (σχολείο
εργασίας)
- Dalton Plan
- Winnetka Plan
- Jena Plan
- (Μαρξιστική Παιδαγωγική-
Κριτική Παιδαγωγική-
Κοινωνική Παιδαγωγική)

Η Παιδαγωγική τον 20^ο αιώνα

Αντιαυταρχική αγωγή

- Τα σχολεία του Αμβούργου
- Σ. Νηλ (Summerhil)
- Αποσχολοποίηση (Ίλιτς, Χολτ)

Αποσχολιοποίηση

I. ILLICH 1926 – 2002

“.....τα σχολεία σ’ όλο τον κόσμο είναι οργανωμένες επιχειρήσεις που έχουν σαν βασικό στόχο να αναπαράγουν την κατεστημένη τάξη πραγμάτων, ανεξάρτητα αν λέγεται επαναστατική ή συντηρητική ή εξελικτική.....”

Η Κοινωνική Παιδαγωγική στις ΗΠΑ 20^{ος} αιών.

- **J. Dewey** (1859-1952), ο οποίος έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στις κοινωνικές παραμέτρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- **R. Baden-Powell** (1857-1941), ιδρυτής του προσκοπισμού, ήταν υπέρμαχος της μάθησης μέσα από την ομαδική δράση.
- **J. Macalister-Brew** (1904-1957), υποστήριξε την εκπαίδευση με ενεργό συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες κοινωνικών ομάδων (άτυπη εκπαίδευση)
- **E. Lindeman** (1885-1953) και **M. Knowles** (1913-1997) υπήρξαν πρωτεργάτες της εκπαίδευσης ενηλίκων και της 'ανδραγωγικής'
- **D. Kolb**, προερχόμενος από το χώρο της Διοίκησης των Επιχειρήσεων, ασχολήθηκε με τον μηχανισμό μάθησης για την απόκτηση εμπειρίας, «εδώ και τώρα», στο χώρο της άτυπης εκπαίδευσης

Ιταλία

- ιερέας **G. Bosco** (1815-1888) επικεντρώνεται στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση των παιδιών με κοινωνικά προβλήματα
- **M. Montessori** (1870-1952) μέσα από μια τολμηρή κοινωνικοπαιδαγωγική παρέμβαση, προσέδωσε νέα διάσταση στη διδακτική πράξη
- **L. Milani** (1923-1967), με την δημιουργία των «ταξικών σχολείων» προορισμένα μόνο για φτωχά παιδιά
- **D. Dolci** (1924-1997), του επονομαζόμενου «Ghandi της Σικελίας».

Γερμανία

Το **Τρίτο Ράιχ** κατέστρεψε την ανάπτυξη της ανθρωπιστικής παράδοσης της ακαδημαϊκής Κοινωνικής Παιδαγωγικής

Εθνικοσοσιαλισμός= κίνδυνος μιας συλλογικής (λαϊκής) εκπαίδευσης στα χέρια ενός ολοκληρωτικού κράτους

ΕΣΣΔ

- **A. Makarenko** εφάρμοσε ένα πρόγραμμα υψηλής κοινωνικο-παιδαγωγικής σημασίας, με έμφαση στην **ηθική και πολιτική** εκπαίδευση και στόχο την αντιμετώπιση της παιδικής παραβατικότητας
- Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, η Κοινωνική Παιδαγωγική έχει γίνει θέμα συζήτησης στη Ρωσία, με αρκετή βιβλιογραφία στη Ρωσική γλώσσα

Ν. Αμερική

P. Freire (1950-60).

δίνει έμφαση στην ανάπτυξη του **διαλόγου** στο χώρο ζωής και εργασίας, με νοηματική αξιοποίηση «μεταφορών» από χριστιανικές πηγές

ΑΣΚΕΙ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΡΡΟΗ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Γαλλία

- Επιδιώκεται η σύγκριση και η επιλογή από το ίδιο το παιδί του τρόπου ζωής που θα επιλέξει ως ενήλικος, καλλιεργώντας την **ιδιότητα του πολίτη** μέσα από βιωματικές, κυρίως μεθόδους και χωρίς τον προκαθορισμό στόχων.
- **GPAS (Groupes de pédagogie et d'animation sociale)**, μη κυβερνητική και μη κερδοσκοπική οργάνωση
- **P. Bourdieu**, πρόγραμμα κοινωνικού σχολείου «έξω από το σχολείο»

Σκανδιναβικές χώρες

- Επίσης, τις τελευταίες δεκαετίες οι Σκανδιναβικές χώρες έχουν αναπτύξει μια πολύ ισχυρή παράδοση και θεσμοθέτηση κοινωνικο-παιδαγωγικών πολιτικών.
- **Φιλανδία:** δίνεται έμφαση στην κοινωνική και πολιτική εκπαίδευση ή στην ιδρυματική φροντίδα με έντονη αγγλοσαξωνική επιρροή.
- **Νορβηγία:** η Κοινωνική Παιδαγωγική αποτελεί τον επιστημονικό πυρήνα του Εθνικού Πλαισίου για την εκπαίδευση, ενώ είναι ευρέως γνωστή η «σχολή σκέψης» της Κοινωνικής Παιδαγωγικής του Όσλο, στο αντίστοιχο πανεπιστήμιο

Επιλογικά.....

- «**Κοινωνική παιδαγωγική**» =η ανατροφή δεν είναι μόνο ευθύνη των γονέων αλλά και της κοινωνίας

- η κοινωνική παιδαγωγία είναι μια **«λειτουργία της κοινωνίας»**

αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο μια συγκεκριμένη κοινωνία, σε μια δεδομένη εποχή, σκέφτεται για την εκπαίδευση και την ανατροφή αλλά και για την κοινωνική ευημερία των περιθωριοποιημένων μελών της

ΕΥΧΑΡΕΣΤΙΑ

gsiskou@past.auth.gr